

"موتەئەلە" بەلارکەکانی ئۆنجومەتی وەزیران لە دانیشتنی ئۆمەتی بەاودەکا تەو

لە میانێ دانیشتنی ئاسایی خەیدا کە ئۆمەت سەشەمم بە سەرکایەتی محەمەد شیاع سودانی سەرک وەزیرانی عێراق بەوچوو، ئۆنجومەتی وەزیران چەند بەلارکەکی دەرکرد، لەوانە دسەتەدان بە ئۆمەندی بەغدا و پارێزگاریکان بە تەرخانکردنی پارچە زوویی سەر بە دامودەزگاکانی شارەوانی بە فرمانگە خزمەتگوزارییەکانی حکومەت بە بەکارهێنانی فرمی.

نوسینگەی هاگەیانەندی سەرکەکی ئۆنجومەتی وەزیران لەهاگەییەندراوەکدا کەدستی مۆتەئەلە کەوتوو بەاویکردووە"سەرکەکی ئۆنجومەتی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، سەرکایەتی حەفدەییەمین دانیشتنی ئاسایی ئۆنجومەتی وەزیرانی کرد و تەیدا بارودەخی گشتی وەلات تاوتووە کرا و بەدواداچوون بە ژمارەییەک دسەیی لە چوارچێوەی پلانێ ستراژییەکانی حکومەتدا کرا، جگە لە تاوتووەکردنی ئۆو بەتەنەیی لەبەرنامە کاردا ها توو و بەلاری پلویست لەبارەیانوو درا.

وتیشی ئۆنجومەتی وەزیران ئۆزامەندی دەرەیی لەسەر ئۆوی دسەلات بە ئۆمەندییەتی بەغداد و پارێزگاریکان بەپێی تاییەتمەندی بەدرەت بە تەرخانکردنی ئۆو زووییەتی کە سەر بە دامەزراوەکانی شارەوانین بە فرمانگە خزمەتگوزارییە حکومییەکان، بە مەبەستی فرمی بەپێی بەگەکانی یاسای

بەلگە و بێردنی شارەوانی (165 ی ساڵی 1964) کە ھەموارکراوە.

ئامازەیی بەو شکرە لێچوارچەوایی ئێو ککەوتنە ستراتیجییە کە لێنەوان عێراق و تورکیا لێ
سەردانەکانی سەرککەماری تورکیا بە بەغدادا لێ مانگی نیسانی ١٩٦٥ وادەکرا، ئێنجۆمەنەکان
دەستەبەتیی بە بەلگە و بێردنی سەرچاوە ئاویەکان دا بە دەرکردنی بانگەشتنامە و واژەکردنی گرێبەست بە
جەبەجەکردنی پێشکەکانی (ئاو دەری جەزیرە و ئاودەری حەویجە و بەنداوی ئێو ناگییە و بەنداوی
ئێبەز، و بەنداوی خزر).

دوو پاشایەتی لێچوارچەوایی ھەوێکانی حکومەتدا لێ بواری ژینگە، ئێنجۆمەنەکان دەنگیدا لێ سەر
پەسەندکردنی "دەستەبەستەری نیشتمان بە کەنتە و پشکنینی ژینگەیی" وەک رێکارێکی ستراتیجی
نیشتمان، بە لێبەرچاوەگرتنی ھەموارکردنی دەستەبەستەری بە ئێوێ گرێبەستی و ئازارەتی ژینگە لێگە
لایەنە پێشوەندیدارەکان لێخەبەرەت بە داڕێژکردنی پاشایەتی تەکنیکی و لێجستی بە چاودەرانە ژینگە
بەپێی یاسا.

لێ چوارچەوایی ھەوێ تەندروستیەکان بە بەرێنگاربوونەوێ پێتاکان، ئێنجۆمەنە و بێردنە سەپاردەکانی
لێزنی فەرمانی دیوانی (1354 ی ساڵی 2023) پەسەند کرد:

1- پەسەندکردنی لێزنی نیشتمان بە تەندروستی، بەرێ نیشتمان بەرپرسیار لێ سەر بەلگە و بێردنی
سەرچەمە و وادە و فەیرانە تەندروستی و پێتاکان و دەرکردنی بێاری پێویست بە پاراستنی کەمەگا و
بەتە ئێو لایەنە کە تەبەت بە ھەسەنگاندنی و وادەکان و ئاراستەکردنیان لێگە لایەنە
پێشوەندیدارەکان، بە دەنیا بوون لێ و ھەمەمانەوێ پێکخەر و گونجاو بە نەخەشییە پێتەبەکان،
2- لێگەدان بە ھاوردەکردنی گەشتیان ئازارە زیندوو لێگە جەختکردنەوێ لێ سەر گرتەبەری ھەموو
ووشوونەکی پێویست بە دەنیا بوون لێ سەلامەتی پێش و پاش ھاتنە ناوێوێ عێراق بەمەبەستی پاراستنی
ئاسایشی خەراک.

3 - وەزارەتی دارایی بە (3) ملیار دینار لێ بودجەیی پێدەکی فریاگوزاری بە لێزنی نیشتمان بە پێک
تەندروستی تەرخان بکات، بە ئێوێ بتوانەت بەپێی پلانی ئێپەرەسیەنی خەیی ووشوونە کەنتەکردنی
بەاوبوونەوێ نەخەشییەکان جەبەجە بکات، بەمەبەستی کەنتەکردنی نەخەشییەکان لێوانە ھاگەیانە و
ھەشیاری و ھەنمایی و چاودەری چالاکی بەپێی پێلانی وەزارەتی تەندروستی بەمشەوێی خوارەوێ :
(1.750) ملیار دینار بە وەزارەتی کشتوکاڵ و (1) ملیار دینار بە وەزارەتی تەندروستی و (250) ملیار
دینار بە وەزارەتی ژینگە.

4- په دانی خرمه تکرندی بډلډوام به قسا بخانه حکومتی کان به ماوی (3-5) سا، پاش تڼواوکردنی په داویستی په ویست و به کی چار سږر و چاودږی څټ ټرنږی.

له دسیه کی کار بادا ننجوم ښکک نمانه کی خوارووی په سښند کرد:

په کم: با نگه اشتنام کی تایید به چاککردن ووی در څخا یڼ (LTSA) به په کی کان کی (MW 160x2 DIBIS سیم ښس) کمپانیای سږپ ږشتی به (دیس غازی کار بای و سترگی) به ، سا په پنج ماوی به (GTE-160 ټینډرجی) نمانه، لږگ په ماوی ج ښک کردن و چاککردن ووی (5 سا)، به په خشت کی کاتی، و ماوی گډر ښتی کارکردنی بډلډوامی 5 سا و (365 ټټ) له کاتی دیاریکراودا له سږر څخه جی بودجی کار په کردنی و ټزار ښتی کار بیا دواي دوايین چاککردن ووی، و له څټ ټرنږی کی ټمریکی یان نورو پیی و، گډیشته ټټ شو ښی و سترگی له سږر حیسا بی کمپانیای نمانه، و د سږر ټدان به به ووی ښی ږی گشتی کمپانیای گشتی گواستن ووی کار بیا / ناوچ کی باکوور به واژ کردنی گډ ښ سترگی له گډ کمپانیای کم.

دوو هم: ناردنی با نگه اشتنام به ناماد کردنی کر سترکان / قناغی په کم به نږ ښکردن ووی په کی کان کی (1، 2، 4) ی و سترگی کار بای گډرمی موس ښی، به سږپ ږشتی کمپانیای (سیم ښس ټینډرجی) نمانه، به په شوازی پار ټدان که له لایڼ کمپانیای دا ښکراو، ه ږو په د سږر ټدان به به ټټ ټټ ووی ښی گشتی به به ره مه نانی وزی کار بیا / فوراتی ناو ټټ است، د سږر ټی ټټ ووی نږ کردن و گډ ښ سترکردن، به مږجک ټټ شو ښ ټکانی گډ ښ سترگی به په ټټی ټټ نما پیی ټکانی ج ښک کردنی گډ ښ سترکان (2 ی سالی 2014) و کر ښت ټټ ټکانی هاو په چی ټټ. له کر تی گواستن ووی دا، د سږر ټټ به به ټټ ټټ ووی گواستن ووی درا به دانوستان و واژ کردنی ټټ شنووسی ټټ ټټ ټټی هاو کاری نږ و اراق و تونس له بوازی گواستن ووی د ږیای، له سږر ښمای به گډ ټکانی د سترور و ټزار ښتی د ږو په به گډ ښ نام کی ټټ گډ ښ دانی په ویست ناماد بکات و په شک ښی ټټ مینداری ټټی گشتی ټټ ننجوم ښی و ټزیران بکرت به م ښ سترگی و ږگر ټنی واژ کی به ټټ ټټ سږر کی ټټ ننجوم ښی و ټزیران.

ټټ ننجوم ښکک په ټټ یاسای پاراستنی فریا گوزاران و ټزگار کږی څ ښ خشی په سښند کرد، که له لایڼ ټټ ننجوم ښی د ووی ټټ ووی په کرا و ټټ وانی ټټ ننجوم ښی نو ښ ټران کرا، به له ښ ږچا وگر ټنی ټټ ښنی ټکانی فرما نگی یاسای ټټ مینداری ټټی گشتی ټټ ننجوم ښی و ټزیران له ږ ټټ ښای ټټی ټټ گډ ټټ کار پیان ټکانی که ټټ ننجوم ښی د ووی ټټ له سږر په ټټ یاسای ناما ټټ ټټ کراو ټټ ننجامیدا.

له چورچ ووی کار ټکانی حکومتدا له سږر په ټټ ټکانی ټټ ږخان و ټټ واکر دنی پر ټټ ټکانی دواک و توو ټکان،

نما نای خوار و پیسند کران:

1. زیادکردنی تچوو گشتی و بی یبدگی پپژئی (دروستکردنی رپوی دوو می گای مومس-خجمی بی درژیای (12.700 کیلمتر) ک ل بودجی پارزگای موسنا دانراو، لگگ هموارکردنی ناوی پپژئی بی نوی وردکارییکانی بیگی نوی لخبگرت.

2. نوکردنوی پکها تی (اواژکاری / نندازیاری نیشتهج بی پپژئی کار تواوکبرکانی دامزrandنی نخبشخان لپارزگای بسلاگگی بی یبدگ و زیادکردنی تچوو گشتی پپژئی (دامزrandنی نخبشخانیک لپارزگای بسر) .

3. زیادکردنی بی یبدگ و تچوو گشتی گرپیستی (سرپرشتیکردنی نندازیاری پپژئی ناودانکردنوی بینای نیندارییتی گشتی ننجومنی وزیران) .

ل چوارچووی تواوویونی پپژئیکانی پاا وگی نوت، ننجومنک نزامندی دیری لیسر زیادکردنی تچوو پکها تی (پدانی مپتی 2171/2/P , FCC) 2171/2 (P , FCC) ((PENEX, NHT, CCR, FCC) و زیادکردنی بی یبدک بی گرپیستی ئامازپکراو لچوارچووی تچوو گشتی پپژئی (پاا وگی کربلا) .